

Plnenie pravidla vyrovnaného rozpočtu za rok 2018

Obsah

ZHRNUTIE	3
I. VYHODNOTENIE PRAVIDLA O VYROVNANOM ROZPOČTE	4
I.1. Vývoj štrukturálneho deficitu.....	4
I.2. Plnenie výdavkového pravidla	6
I.3. Posúdenie výrazného odchylenia	7
I.4. Dodatočne identifikované faktory	8
I.5. Celkové hodnotenie.....	9
Príloha 1 - Postup pri hodnotení pravidla o vyrovnanom rozpočte	10
Príloha 2 - Výnimočné okolnosti	13
Príloha 3 - Výpočet štrukturálneho salda	14
Príloha 4 - Plnenie výdavkového pravidla.....	16

ZHRNUTIE

Transpozícia Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii zaviedla v roku 2014 do národnej legislatívy Pravidlo o vyrovnanom rozpočte. Tým sa v aktuálnom hodnotení rozumie dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa (MTO) v podobe štrukturálneho deficitu verejnej správy najviac vo výške 0,5 % HDP v 2019, respektíve adekvátne rýchly postup k jeho dosiahnutiu do roku 2019.

Štrukturálny deficit dosiahol v roku 2018 úroveň 1,0 % HDP, čím dosiahnutá konsolidácia od roku 2015 dodržala stanovenú trajektóriu. Posúdenie druhého sledovaného indikátora, výdavkového pravidla, ukazuje na nevýrazné odchylenie tesne pod hranicou -0,5 % HDP. Vzhľadom na to, že podľa predbežne notifikovaných údajov Eurostatom nebolo ani v jednom indikátore identifikované výrazné odchylenie, nenastali podmienky pre spustenie korekčného mechanizmu. Pravidlo o vyrovnanom rozpočte sa tým považuje predbežne za splnené.

V súlade s tzv. rozhodovacou maticou Paktu stability a rastu (Príloha 1) pristúpilo MF SR pre identifikáciu rizík aj k celkovému hodnoteniu, ktoré zohľadňuje dodatočné faktory nad rámec jarnej notifikácie Eurostatu. Celkové hodnotenie identifikovalo nevýrazné odchylenie štrukturálneho salda od trajektórie k dosiahnutiu MTO, na úrovni -0,3 % HDP. V prípade výdavkového pravidla bol identifikovaný dodatočný faktor kvôli ktorému dochádza k výraznému odchyleniu -0,8 % HDP. Z uvedeného vyplýva, že pre finálne hodnotenie, ktoré MF SR zverejní do konca novembra 2019 (na základe jesennej notifikácie Eurostatu), existujú najmä negatívne riziká.

TABUĽKA 1 - Hodnotenie plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte v národnej metodike (% HDP)

		Predbežné hodnotenie
% HDP		2018
1	Stanovená úroveň strednodobého cieľa (MTO) v oblasti štrukturálneho salda	-0,5
2	Štrukturálne saldo (ŠS - národná metodika)	-1,0
3 (áno ak 2=>1)	Dosiahnuté MTO?	nie
4	Požadovaná úroveň ŠS podľa rovnomernej cesty do 2019 (referenčná hodnota podľa národnej metodiky)	-1,0
Vývoj štrukturálneho salda oproti referenčnej hodnote		
5 = 2 - 4	Odchylenie od referenčnej hodnoty ŠS (kumulatívne od roku 2015)	0,0
A.	Hodnotenie odchylenia vo vývoji ŠS oproti referenčnej hodnote (ak 5 => 0 je v súlade, ak 5 je v rozmedzí od 0 po -0,5 ide o nevýrazné odchylenie, ak 5 je rovné alebo nižšie ako -0,5 výrazné odchylenie)	V súlade*
* nevyžaduje si celkové hodnotenie		
Výdavkové pravidlo		
6	Odchylenie od Výdavkového pravidla (jednoročný horizont - rok 2018)	-0,9
7 = kumul. r. 6	Odchylenie od Výdavkového pravidla (kumulatívne od roku 2015)	-0,5
B.	Hodnotenie výdavkového pravidla (ak 7 => 0 je v súlade, ak 7 je v rozmedzí od 0 po -0,5 ide o nevýrazné odchylenie, ak 7 je rovné alebo nižšie ako -0,5 výrazné odchylenie)	Nevýrazné odchylenie*
* vyžaduje si celkové hodnotenie		
Celkové hodnotenie po zohľadnení dodatočných faktorov (ak je identifikované odchylenie pri jednom z hodnotených indikátorov dochádza k celkovému hodnoteniu)		
8	Odchylenie od ŠS (po zohľadnení dodatočných faktorov)	-0,3
9	Odchylenie od VP (po zohľadnení dodatočných faktorov)	-0,8

Zdroj: MF SR

I. VYHODNOTENIE PRAVIDLA O VYROVNANOM ROZPOČTE

Fiškálny kompakt vychádzajúci zo Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii¹ transponoval do národnej legislatívy² európske fiškálne pravidlá ukotvené v Pakte stability a rastu. Priamo z tejto legislatívy vyplýva potreba dosiahnutia cieľa štrukturálne vyrovnaného rozpočtu³ a spustenie korekčného mechanizmu v prípade identifikácie výrazného odchylenia od plnenia tohto pravidla (potvrdené v rámci celkového hodnotenia). Plnenie pravidla o vyrovnanom rozpočte za ukončený rok hodnotí MF SR dvakrát ročne, pričom následne po MF SR hodnotí plnenie aj Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) ako nezávislá fiškálna inštitúcia (Príloha 1). Nasledovné hodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte vychádza z aprílovej notifikácie Eurostatu⁴ za rok 2018, pričom **júnové (aktuálne) hodnotenie je považované za predbežné**. Finálne hodnotenie MF SR je zverejnené v novembri a vychádza z októbrovej notifikácie Eurostatu.

V rámci hodnotenia plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte MF SR vyhodnocuje:

- **Štrukturálne saldo (ŠS):** vývoj štrukturálneho salda kvantifikuje pozíciu bilancie hospodárenia verejných financií, zohľadňujúc potenciálny rast ekonomiky a abstrahujúc od jednorazových rozpočtových vplyvov.
- **Výdavkové pravidlo (VP):** indikátor hodnotí vývoj výdavkovej strany verejných financií, podľa ktorého majú upravené výdavky verejnej správy očistené o nové príjmové opatrenia rásť podľa potenciálu ekonomiky, zohľadňujúc potrebu smerovania k strednodobému rozpočtovému cieľu (MTO).

Vyhodnotením oboch ukazovateľov sa posudzuje, či **nedošlo k výraznému odchyleniu od cesty k strednodobému cieľu (MTO)**. Samotné hodnotenie sa riadi národnou metodikou, ktorá zohľadňuje pri hodnotení národné špecifiká, nad rámec prístupu pri Pakte stability a rastu (podrobnejšie nižšie). V prípade identifikovania výrazného odchylenia MF SR navrhuje vláde korekčný mechanizmus vo forme limitu verejných výdavkov, ktorého cieľom je korekcia identifikovaného odchylenia a dosiahnutie strednodobého cieľa v pôvodne stanovenom termíne. Návrh korekčného mechanizmu zo strany MF SR pred rozhodnutím vlády posudzuje Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ) vo svojom stanovisku⁵.

I.1. Vývoj štrukturálneho deficitu

V súlade s výkladom Fiškálneho kompaktu a jeho transpozíciou do národnej legislatívy má byť **rozpočet verejnej správy vyrovnaný alebo prebytkový, resp. adekvátny postup k jeho dosiahnutiu**. Zákon o rozpočtových pravidlách definuje vyrovnaný rozpočet ako dosiahnutie štrukturálneho deficitu minimálne vo výške 0,5 % HDP (resp. 1 % HDP, v prípade, ak je dosiahnutá výška dlhu verejnej správy výrazne nižšia ako 60 % HDP a v súvislosti s dlhodobou udržateľnosťou existujú minimálne riziká). Ak k dosiahnutiu strednodobého cieľa ešte nedošlo, vyhodnocuje sa priebežné smerovanie, teda či štrukturálne saldo smeruje k požadovanému cieľu dostatočne rýchlo (viac v Prílohe 3).

MF SR konštatuje, že vo vývoji štrukturálneho salda za rok 2018 **nebolo identifikované odchylenie od smerovania k vyrovnanému rozpočtu**. Na základe predbežných údajov z aprílovej notifikácie Eurostatu a po zohľadnení vývoja cyklickej zložky a jednorazových efektov dosiahol štrukturálny deficit za rok 2018 úroveň 1,0 % HDP, zodpovedajúci medziročnej konsolidácii na úrovni 0,1 % HDP. Stanovená rovnomerná trajektória požadovala dosiahnutie štrukturálneho deficitu na úrovni 1,0 % HDP. K vyššej úrovni štrukturálneho schodku

¹ Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii zakotvuje európske fiškálne pravidlá. Táto medzivládna zmluva bola Slovenskom implementovaná s účinnosťou od januára 2014 novelou zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

² Zákon č. 436/2013 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

³ V podobe potreby dosiahnutia strednodobého rozpočtového cieľa ako je definovaný v zákone 523/2004 o rozpočtových pravidlách.

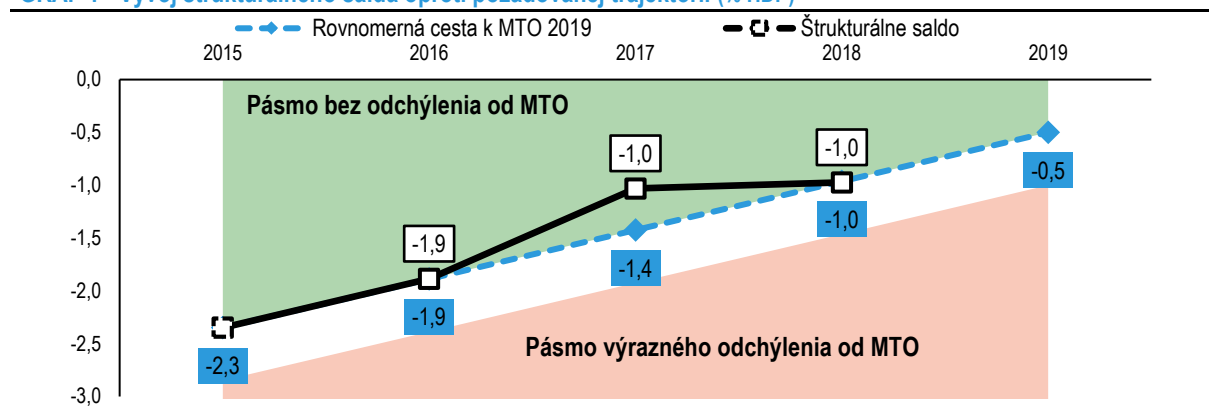
⁴ Hodnotenie do 30. júna vychádza z tzv. jarnej notifikácie a hodnotenie do 30. novembra z tzv. jesennej notifikácie Eurostatu.

⁵ V prípade identifikovania výnimočných udalostí mimo kontroly vlády sa vzhľadom na existujúcu únikovú klauzulu korekčný mechanizmus neaplikuje (viac v Prílohe 2).

v porovnaní s nominálnym schodkom prispela v roku 2018 výraznejšie situácia, keď bola ekonomika nad svojim potenciálom (viď Tabuľka 2).

GRAF 1 - Vývoj štrukturálneho salda oproti požadovanej trajektórii (% HDP)

Zdroj: MF SR

TABUĽKA 2: Hodnotenie štrukturálneho salda podľa národnej metodiky (ESA2010, % HDP)

	2015	2016	2017	2018
1. Saldo verejnej správy	-2,6	-2,2	-0,8	-0,7
2. Cyklická zložka	-0,2	-0,2	0,2	0,3
3. Jednorazové a dočasné efekty	0,0	-0,1	0,0	0,0
4. Štrukturálne saldo (1-2-3)	-2,3	-1,9	-1,0	-1,0
5. Konsolidačné úsilie	-	0,5	0,8	0,1
6. Rovnomerná cesta k MTO 2019	-2,3	-1,9	-1,4	-1,0
7. Vyhodnotenie súladu štrukturálneho salda* (4-6)		0,0	0,4	0,0

* ide o vyhodnotenie odchylenia od rovnomernej cesty, ((7) >= 0) súlad s pravidlom, (0 > (7) > -0,5) nevýrazné odchylenie, ((7) <= -0,5) výrazné odchylenie

Zdroj: MF SR

BOX - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu v roku 2018 podľa scenára nezmenených politík⁶

Analytický⁷ scenár nezmenených politík (no-policy-change alebo NPC) sa pripravuje v rámci hodnotenia pravidla o vyrovnanom rozpočte, za účelom vyčíslenia opatrení vo verejnej správe v hodnotenom roku. Porovnaním NPC scenára s výslednou hodnotou jednotlivých príjmových a výdavkových položiek v roku 2018 umožňuje analyticky lepšie kvantifikovať vplyvy fiškálnej politiky vlády v roku 2018.

Oproti predpokladu NPC bol výsledný deficit v roku 2018 vyšší o 0,5 % HDP. Táto hodnota zohľadňuje opatrenia vlády uskutočnené v roku 2018 nad rámec prirodzeného vývoja ekonomiky a platnej legislatívy pred rokom 2018. Mieru konsolidácie v roku 2018 oproti scenáru nezmenených politík pozitívne ovplyvnili opatrenia v oblasti odvodových a nedaňových príjmov (+0,1 % HDP), negatívne pôsobili opatrenia v oblasti daňových príjmov (-0,1 % HDP). Na výdavkovej strane boli oproti NPC vyššie prevádzkové náklady ako aj investície verejnej správy. Výdavky na nákup tovarov a služieb a kompenzácie zamestnancov rástli silnejšie v porovnaní s rastom spotrebiteľských cien, resp. rastom miezd v súkromnom sektore (spolu +0,2 % HDP). Kapitálové výdavky rástli najmä vďaka obciam, pre ktoré to bol volebný rok (spolu +0,3 % HDP).

⁶ Vyhodnotenie scenára nezmenených politík z východiskového roka, ktorý bol do značnej miery jednorazovo ovplyvnený akceleráciou čerpania EÚ fondov z konca II. programového obdobia, nemusí metodika NPC efektívne zachytiť a jeho vyhodnotenie môže byť skreslené.

⁷ Interpretácia výsledkov si vyžaduje určitú mieru obozretnosti, keďže jednotná metodika pre zostavenie NPC scenára nie je definovaná.

TABUĽKA 3 - Zoznam opatrení v roku 2018 (ESA2010, skutočnosť oproti NPC scenáru)

	mil. eur	% HDP
1. Príjmy verejnej správy	-6	-0,01
Daňové príjmy	-107	-0,12
z toho: Opatrenia na zvýšenie efektívnosti výberu DPH	22	0,02
z toho: Zrušenie daňovej licencie	-115	-0,13
z toho: Oslobodenie príjmov z reklám neziskových organizácií	-1	0,00
z toho: Prechod bánk na nový účtovný štandard IFRS 9	2	0,00
z toho: Zavedenie nezdaniteľnej časti na kúpeľnú starostlivosť	-2	0,00
z toho: Skrátenie doby odpisovania budov zo 40 to 20 rokov	-3	0,00
z toho: Zvýšenie odpočtu výdavkov na vedu a výskum	-9	-0,01
Sociálne a zdravotné odvody	12	0,01
z toho: Zmeny odvodovo odpočítateľnej položke (zmena výpočtu, zrušenie pre zamestnávateľov a zavedenie pre dôchodcov)	43	0,05
z toho: Zavedenie 13. a 14. platu vo forme benefitu	-2	0,00
Nedaňové príjmy	89	0,10
z toho: vyššie príjmy ŽSR	76	0,08
2. Výdavky verejnej správy	495	0,55
Kompenzácie zamestnancov	91	0,10
Medzispotreba	111	0,12
z toho Zdravotnícke zariadenia	63	0,07
Subvencie	12	0,01
Sociálne transfery	7	0,01
z toho: vyššie transfery zdravotníckym zariadeniam	24	0,03
Kapitálové výdavky	274	0,30
z toho: Obce + Dopravné podniky obcí	232	0,26
3. Spolu (1+2)	-501	-0,56

Pozn.: ide o vplyvy na saldo VS, (+) znamená zlepšenie a (-) zhoršenie salda

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR

Mierne rozdiely v súčtových riadkoch môžu vzniknúť kvôli zaokrúhľovaniu. Rozdiely v zahnutých opatreniach sú spôsobené metodikou NPC. V NPC scenári sa položka Ostatné bežné transfery a granty na príjmovej ako aj výdavkovej strane predpokladá na úrovni skutočností roku 2018 (dôvodom je, že konsolidácia transferov medzi subjektami na tejto položke nie je vypracovaná konzistentne medzi rokmi 2017 a 2018).

1.2. Plnenie výdavkového pravidla

Výpočet výdavkového pravidla (viď tabuľka nižšie) predpokladá, že tempo rastu výdavkov očistené o výdavkové položky mimo kontroly vlády, diskrečné príjmové opatrenia, jednorazové vplyvy a metodické úpravy, by malo zodpovedať približne rastu potenciálu ekonomiky. V prípade, že zatiaľ nedošlo k dosiahnutiu strednodobého cieľa, limit na vývoj takto upravených výdavkov sa ďalej znižuje. Slovensko zatiaľ nedosiahlo svoj strednodobý cieľ. Povolený nárast upravených výdavkov sa ďalej z úrovne potenciálneho rastu ekonomiky upravuje tak, aby zohľadňoval aj požadovanú konsolidáciu smerom k MTO, určenú stanovenou trajektóriou (riadok 18 v tabuľke nižšie).

Pri posúdení výdavkového pravidla bolo identifikované kumulatívne nevýrazné odchylenie vo výške -0,5 % HDP, tesne pod hranicou výrazného odchylenia.⁸ V roku 2018 rástli výdavky medziročne o 2,2 p. b. rýchlejšie, než umožňovalo výdavkové pravidlo. Na hodnotenom horizonte za roky 2016-18 tento vývoj kompenzuje sčasti pomalší rast výdavkov v roku 2017, kedy k súladu s pravidlami pomohlo aj prijatie viacerých príjmových opatrení.

⁸ Dosiahnutá odchylenie vychádza numericky pod 0,5 % HDP.

Vývoj upravených výdavkov kumulatívne medzi rokmi 2015 a 2018 je vo výsledku tesne pod hranicou výrazného odchýlenia

TABUĽKA 4 - Hodnotenie výdavkového pravidla (mil. eur)

	2016	2017	2018
Makroekonomické predpoklady			
Potenciálny rast HDP (v %)	2,9	2,9	3,4
HDP deflátor (v %)	-0,5	1,2	2,1
HDP v bežných cenách	81 226	84 851	90 202
Výdavkový agregát			
1. Celkové výdavky	33 669	34 107	36 646
2. Úrokové náklady	1 336	1 179	1 176
3. Výdavky kryté EÚ zdrojmi (celkové)	796	632	957
z toho: Výdavky kryté EÚ zdrojmi (kapitálové)	507	440	749
4. Kapitálové výdavky kryté národnými zdrojmi	2 093	2 259	2 469
5. Vyhladené kapitálové výdavky (nár. zdroje 4-ročný pohyblivý priemer)	2 062	2 252	2 356
6. Cyklické výdavky na dávky v nezamestnanosti	8	-32	53
7. Výdavky plne kryté automatickým zvýšením príjmov	0	0	0
8. Primárny výdavkový agregát (1-2-3-4+5-6-7)	31 497	32 321	34 347
9. Medziročná zmena primárneho výdavkového agregátu ($8_t - 8_{t-1}$)	603	823	2 027
10. Zmena v príjmoch z titulu diskrečných príjmových opatrení	67	331	-62
11. Jednorazové opatrenia na príjmovej strane (len ak zároveň aj DRM)	0	0	0
12. Jednorazové opatrenia na výdavkovej strane	46	0	0
13. Metodické vplyvy	47	16	-82
14. Nominálny rast agregátu výdavkov očisteného o príjmové opatrenia ($((8_t - (10_t - 11_t + 13_t) - 12_t)) / (8_{t-1} - 12_{t-1}) * 100$)	1,4	1,7	6,7
15. Medziročná zmena deflátoru	-0,5	1,2	2,1
16. Reálny rast agregátu výdavkov očist' o príjmové opatrenia (14-15)	1,9	0,4	4,6
17. Miera potencionálneho rastu HDP	2,9	2,9	3,4
18. Zníženie rastu výdavkov - zmena štruktúrného salda ($((1_{t-1} - 2_{t-1}) / HDP_{t-1})$)	1,2	1,2	1,2
19. Výdavkové pravidlo (17-18)	1,7	1,7	2,2
20. Odchýlenie od výdavkového pravidla v % HDP ($((19_t - 16_t) * 8_{t-1} / HDP_t)$)	-0,1	0,5	-0,9
21. Splnenie výdavkového pravidla	nie	áno	nie
22. Hodnotenie súladu s výdavkovým pravidlom v % HDP (kumulatívne)	-0,1	0,4	-0,5
23. Splnenie výdavkového pravidla (kumulatívne)	nie	áno	nie

Poznámka: Mierne rozdiely v súčtových riadkoch môžu vzniknúť kvôli zaokrúhľovaniu. Uvádza sa len jedno desatinné miesto.

Zdroj: MF SR

I.3. Posúdenie výrazného odchýlenia

Hodnotenie výrazného odchýlenia v rámci celkového hodnotenia sa posudzuje na základe dosiahnutej úrovne štruktúrného salda a vývoja výdavkového pravidla. Pri oboch indikátoroch sa v prípade negatívneho odchýlenia v hodnotenom roku rozlišuje jeho miera :

- nevýrazné odchýlenie do 0,5 % HDP
- výrazné odchýlenie nad 0,5 % HDP

Výrazné odchýlenie od plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte môže nastať, ak došlo k výraznému odchýleniu aspoň v jednom z indikátorov a potvrdí ho aj celkové hodnotenie⁹. Celkové hodnotenie

⁹ Na základe matice (Vade Mecum on the Stability and Growth Pact, version 2017) pre postup pri hodnotení v preventívnej časti (viď table I.2, ktorú obsahovala aj predošlá verzia Vade Mecum). V prípade, že ani jeden z indikátorov nepoukáže na odchýlenie od požadovaných referenčných hodnôt MF SR nepristupuje k celkovému hodnoteniu.

zohľadňuje aj ďalšie relevantné skutočnosti, ktoré notifikované údaje podľa Eurostatu nemusia zachytiť. Pri celkovom hodnotení je potrebné identifikovať len overiteľné a kvantifikovateľné vplyvy.

Na základe posúdenia oboch indikátorov v základnom hodnotení podľa MF SR nenastali podmienky pre spustenie korekčného mechanizmu. Pri vývoji štrukturálneho salda nedošlo k odchýleniu od stanovenej cesty. Pri výdavkovom pravidle dochádza k nevýraznému odchýleniu tesne pod hranicou výrazného odchýlenia. Z dôvodu nevýrazného odchýlenia v prípade výdavkového pravidla však MF SR pripravilo v súlade s rozhodovacou maticou (**Príloha 1**) aj celkové hodnotenie, ktoré signalizuje potenciálne riziká pre finálne hodnotenie v novembri.

I.4. Dodatočne identifikované faktory

Ku koncu júna 2019 MF SR identifikovalo nasledovné dodatočné faktory, ktoré je relevantné zohľadniť pri celkovom hodnotení roka 2018:

Aktualizácia aktuálnych daňových príjmov za rok 2018 (dodatočný faktor pri štrukturálnom salde)

Hodnotenie štrukturálneho salda za rok 2018 vychádza z údajov aprílovej notifikácie Eurostatu. Časť daňových príjmov je v čase finalizácie jarnej notifikácie z väčšej miery len odhadom na základe dostupných údajov. Aj z uvedeného dôvodu sa hodnotenie realizuje dvakrát ročne. Júnové hodnotenie sa na základe aprílovej notifikácie považuje za predbežné. Finálne hodnotenie vychádza z jesennej notifikácie, kedy je už odhad aktuálnych daňových príjmov do veľkej miery známy. **Na základe oficiálneho zasadnutia Výboru pre daňové prognózy z 20. júna dochádza oproti jarnej notifikácii k navýšeniu daňových príjmov za rok 2018 o 14 mil. eur, čo zodpovedá 0,02 % HDP.**

Zaznamenanie transakcií na samostatných účtoch (dodatočný faktor pri štrukturálnom salde)

Eurostat vyjadril potrebu dodatočne preveriť zaznamenanie transakcií ústrednej správy v odhadovanej hodnote 0,3 % HDP, súvisiacich s novelou zákona o rozpočtových pravidlách, ktorá sa začala uplatňovať v roku 2018. Podľa tejto novely došlo k zmene zaznamenávania niektorých transakcií štátnych rozpočtových organizácií, ktorých čerpanie spočíva v prevode na samostatné účty a v následnej realizácii z týchto účtov¹⁰. MF SR v súčasnosti preveruje, či zmena metodiky bola aplikovaná správne vo všetkých štátnych rozpočtových organizáciách. Analýza prebieha v spolupráci s Eurostatom a jej výsledok bude obsahovať jesenná notifikácia.

Výdavky na spolufinancovanie (dodatočný faktor pri výdavkovom pravidle)

Výrazná úspora na výdavkovej strane bilancie verejnej správy v porovnaní s východiskovým rokom 2015, kedy došlo k akcelerácii čerpania EÚ fondov, vychádzala z nižšej potreby spolufinancovania a tzv. vyvolaných investícií pri realizácii projektov z EÚ zdrojov. Pri rovnomernom postupe na ceste k vyrovnanému rozpočtu sa úspora v menšej miere opakovala aj v roku 2017. Pri dodržaní rovnakého prístupu upravujeme o tento dodatočný faktor aj aktuálne hodnotenie výdavkového pravidla. Kumulatívny vplyv spolufinancovania zdrojov EÚ zo štátneho rozpočtu dosahuje oproti roku 2015 hodnotu -0,26 % HDP.

TABUĽKA 5: Výdavky ŠR na spolufinancovanie (mil. eur)

	2 016	2017	2018
1. Výdavky ŠR na spolufinancovanie	269	227	311
- bežné výdavky a kapitálové transfery	185	148	197
- tvorba hrubého fixného kapitálu (THFK)	84	79	115
2. Priemer výdavkov na spolufinancovanie na THFK (za roky t až t-3)	214	188	172
3. Spolufinancovanie v upravených výdavkoch	399	336	368

¹⁰ V prípade materializácie rizika dôjde k oprave zaznamenaniu relevantných transakcií na príjmovej strane bilancie verejnej správy bez vplyvu na hodnotenie výdavkového pravidla.

Medziročná zmena upravených výdavkov na spolufinancovanie	-177	-63	32
Kumulatívny vplyv spolufinancovania zdrojov EÚ (% HDP)			-0,26

Zdroj: MF SR (ŠZU + prepočet)

I.5. Celkové hodnotenie

Na základe celkového hodnotenia dochádza k zhoršeniu hodnotenia v prípade oboch indikátorov od rovnomernej cesty a pre finálne hodnotenie celkovo prevažujú negatívne riziká. Zohľadnenie dodatočných faktorov v celkovom hodnotení znamená korekciu odchýlenia v štrukturálnom salde na -0,3 % HDP a -0,8 % HDP v prípade výdavkového pravidla. MF SR tak v rámci celkového hodnotenia konštatuje nevýrazné odchýlenie vo vývoji štrukturálneho salda a výrazné odchýlenie od výdavkového pravidla (Tabuľka 6 a 7). Finálne hodnotenie MF SR zverejní do konca novembra v nadväznosti na jesennú notifikáciu Eurostatu.

Neistotu do hodnotenia prináša aj tzv. benchmarková revízia národných účtov, ktorá má za cieľ zosúladiť porovnateľnosť štatistických údajov naprieč krajinami EÚ. Tieto zmeny môžu ovplyvniť HDP ako aj iné podstatné makroekonomické a fiškálne indikátory. Veľké revízie sa konajú spravidla každých 5 alebo 10 rokov, pričom pre Slovensko by sa mala uskutočniť v druhej polovici roka 2019. Aktuálne nie je možné kvantifikovať dopady tejto revízie.

TABUĽKA 6: Celkové hodnotenie štrukturálneho salda po zohľadnení dodatočných faktorov (ESA2010, % HDP)

	2018
Odchýlenie od rovnomernej cesty	-0,01
Dodatočné faktory pri aplikácii celkového hodnotenia	
- Zohľadnenie dodatočného vývoja daňových príjmov	0,02
- Zohľadnenie zaznamenania transakcií na samostatných účtoch	-0,26
Celkové hodnotenie súladu štrukturálneho salda*	-0,25
Splnenie súladu štrukturálneho salda po zohľadnení dodatočných faktorov	nie

* (≥ 0) ide o súlad s pravidlom, ak je < 0 zároveň $> -0,5$ ide o nevýrazné odchýlenie, ak $\leq -0,5$ ide o výrazné odchýlenie

Zdroj: MF SR

TABUĽKA 7: Celkové hodnotenie výdavkového pravidla po zohľadnení dodatočných faktorov (ESA2010, % HDP)

	2018
Odchýlenie od výdavkového pravidla	-0,50
Dodatočné faktory pri aplikácii celkového hodnotenia	
- Kumulatívny vplyv spolufinancovania zdrojov EÚ	-0,26
Celkové hodnotenie odchýlenia od výdavkového pravidla*	-0,75
Splnenie výdavkového pravidla po zohľadnení dodatočných faktorov	nie

* (≥ 0) ide o súlad s pravidlom, ak je < 0 zároveň $> -0,5$ ide o nevýrazné odchýlenie, ak $\leq -0,5$ ide o výrazné odchýlenie

Zdroj: ŠZU, prepočet MF SR

PRÍLOHY

Príloha 1 - Postup pri hodnotení pravidla o vyrovnanom rozpočte

MF SR v prvom kroku posudzuje splnenie strednodobého cieľa. Ak zhodnotí, že tento cieľ nebol dosiahnutý, vyhodnocuje sa v ďalšom kroku, či Slovensko napredovalo dostatočne rýchlo k jeho splneniu. Dostatočný pokrok k splneniu MTO sa formálne posudzuje podľa toho, či došlo k tzv. výraznému odchýleniu od rovnomerného smerovania k dosiahnutiu stanoveného MTO u jedného z dvoch indikátorov (štrukturálne saldo a výdavkové pravidlo). Hodnotenie výrazného odchýlenia v rámci celkového hodnotenia sa posudzuje na základe dosiahnutej úrovne štrukturálneho salda a vývoja výdavkového pravidla vrátane dodatočných faktorov. Pri oboch indikátoroch sa v prípade negatívneho odchýlenia v hodnotenom roku rozlišuje jeho miera:

- odchýlenie menej ako 0,5 % HDP (t.j. nevýrazné odchýlenie)
- výrazné odchýlenie nad 0,5 % HDP

Akonáhle je identifikované odchýlenie aspoň na jednom zo sledovaných indikátorov MF SR automaticky pristupuje k celkovému hodnoteniu a teda prihladaniu na dodatočné faktory (prístup je plne transponovaný z tzv. sprievodcu k Paktu Stability a rastu, tj. Vade mecum). Celkové hodnotenie zohľadňuje aj ďalšie relevantné skutočnosti, ktoré notifikované údaje podľa Eurostatu nemusia spravidla zachytiť. Pri celkovom hodnotení je potrebné identifikovať len overiteľné a kvantifikovateľné vplyvy. K celkovému hodnoteniu (tzv. „overall assessment“ podľa Paktu Stability a rastu) nedochádza len v prípade, že došlo k splneniu oboch indikátorov v základnom hodnotení.

Metodika MF SR sa odlišuje od metodiky používanej Radou pre rozpočtovú zodpovednosť (RRZ). Postup RRZ kombinuje hodnotenie splnenia jednotlivého pravidla so samotným celkovým hodnotením a teda už počas hodnotenia indikátorov RRZ zohľadňuje všetky relevantné dodatočné faktory¹¹.

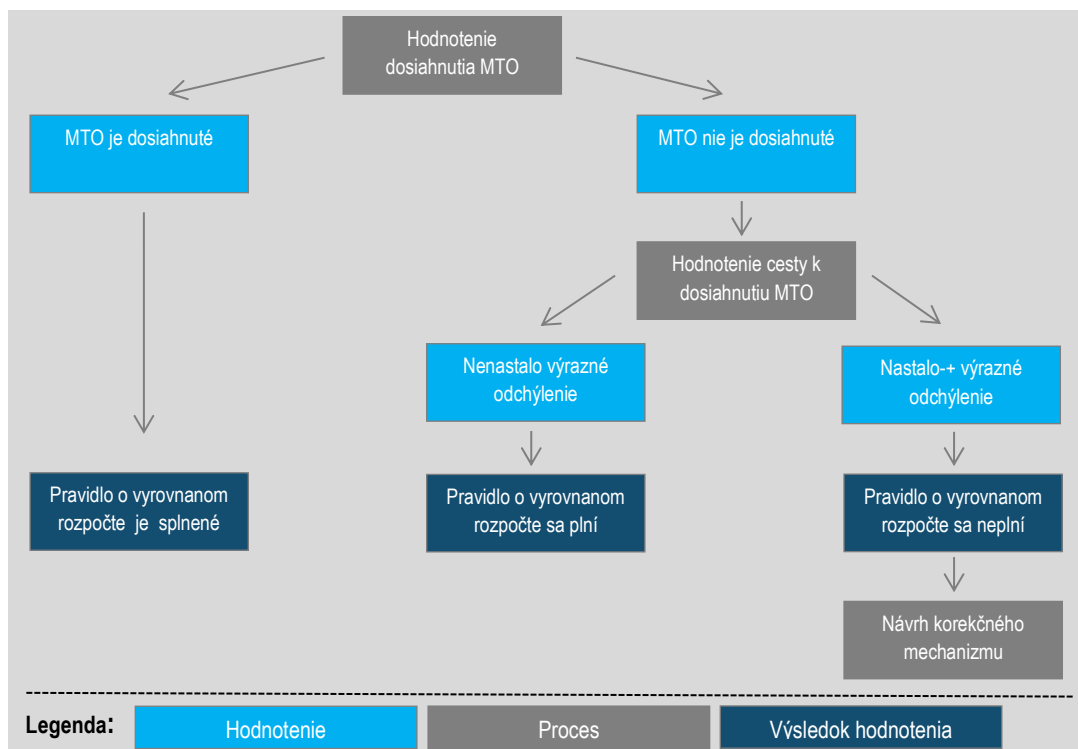
Matica celkového hodnotenia cesty k dosiahnutiu MTO v rámci preventívnej časti Paktu¹²

Štrukturálne saldo Výdavkové pravidlo	Pravidlo rešpektované	Odchýlka	Výrazná odchýlka
Pravidlo rešpektované	Súlad	Potreba celkového hodnotenia (nemôže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)	Potreba celkového hodnotenia (môže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)
Odchýlka	Potreba celkového hodnotenia (nemôže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)	Potreba celkového hodnotenia (nemôže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)	Potreba celkového hodnotenia (môže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)
Výrazná odchýlka	Potreba celkového hodnotenia (môže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)	Potreba celkového hodnotenia (môže viesť k spusteniu korekčného mechanizmu)	Potreba celkového hodnotenia, silný predpoklad spustenia korekčného mechanizmu

¹¹ Postup hodnotenia RRZ z publikácie Hodnotenie plnenia pravidla o vyrovnanom rozpočte za rok 2015 - december 2016, Príloha č.2.

¹² Myslí sa tým Pakt stability a rastu.

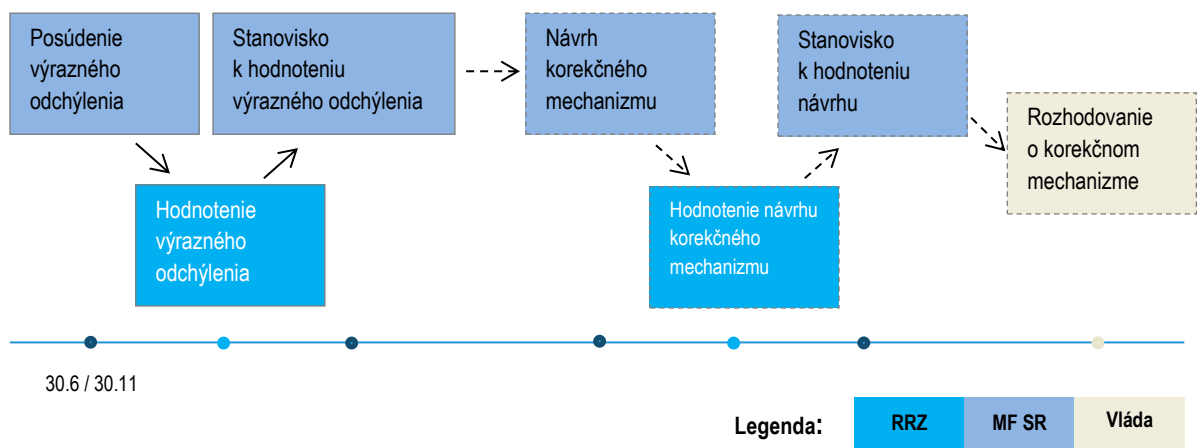
Ak sa v rámci hodnotenia (aj potvrdením celkového hodnotenia) identifikuje výrazné odchylenie, dochádza k spusteniu korekčného mechanizmu a návrhu opatrení, ktoré umožnia splnenie strednodobého cieľa v stanovenom termíne. Vláda následne rozhodne o korekčnom mechanizme, v rámci ktorého určí limit výdavkov a schválí opatrenia, ktoré sa budú v rámci korekčného mechanizmu realizovať. V prípade, že vláda neuplatní korekčný mechanizmus, musí zaslať Národnej Rade SR písomné zdôvodnenie rozhodnutia o neuplatnení korekčného mechanizmu. Nasledujúca schéma znázorňuje postup hodnotenia pravidla o vyrovnanom rozpočte.

V ďalšom kroku MF SR reaguje na hodnotenie RRZ zverejním stanoviska. Ak MF SR identifikuje výrazné odchylenie, navrhuje prípadné spustenie korekčného mechanizmu, ktorý taktiež podlieha hodnoteniu RRZ.

Korekčný mechanizmus sa neuplatňuje, ak v danom roku nastali výnimočné okolnosti (Príloha 2). Jedná sa o udalosti, ktoré ovplyvňujú finančnú pozíciu verejnej správy a zároveň sú mimo kontroly dotknutej krajiny alebo o obdobie prudkého hospodárskeho poklesu.

V poslednom kroku vláda rozhoduje o jeho uplatnení. V legislatíve sú stanovené len termíny pre zverejnenie hodnotenia MF SR. Právne nie sú určené termíny pre postup nasledujúci po návrhu korekčného mechanizmu. Predpokladá sa, že sa bude prelínať s kalendárom predkladania Návrhu rozpočtového plánu resp. s Programom stability. Podrobnejšie je proces znázornený v nižšie uvedenej schéme.

Príloha 2 - Výnimočné okolnosti

Výnimočnými okolnosťami sa rozumejú nezvyčajné udalosti, ktoré sú mimo kontroly dotknutej krajiny a zároveň majú veľký vplyv na finančnú pozíciu verejnej správy alebo obdobie prudkého hospodárskeho poklesu vo vzťahu na danú krajinu alebo eurozónu ako celok. Okolnosti sa považujú za výnimočné len v prípade, že neohrozujú fiškálnu udržateľnosť danej krajiny. Presnejšie vymedzenie je uvedené v Pakte stability a rastu, avšak viaceré skutočnosti nie sú dostatočne definované na to, aby bolo možné jednoznačne rozhodnúť, či nastali výnimočné okolnosti.

Bližšie definované nie sú udalosti s veľkým vplyvom na finančnú pozíciu, obdobie negatívneho medziročného rastu HDP, dlhé obdobie veľmi nízkeho rastu HDP v porovnaní s potenciálom a taktiež prudký ekonomický pokles v eurozóne ako celku. V rámci vytvorenia jednotnej národnej metodiky pri hodnotení pravidla vyrovnaného rozpočtu MF SR posudzuje výnimočné okolnosti v súlade s RRZ.

Na základe toho MF SR posudzuje udalosť s veľkým vplyvom na finančnú pozíciu podľa definície v ústavnom zákone. Obdobie negatívneho medziročného rastu HDP sa rozumie ako reálny medziročný pokles HDP Slovenska. Za dlhé obdobie veľmi nízkeho rastu HDP v porovnaní s potenciálom sa považuje negatívna produkčná medzera vo výške aspoň 3 % potenciálneho HDP, pričom toto obdobie končí v momente, keď produkčná medzera klesne pod túto hodnotu.

Príloha 3 - Výpočet štrukturálneho salda

Trajektória k dosiahnutiu MTO nie je v národnej legislatíve¹³ explicitne definovaná. Pre účely hodnotenia Pravidla o vyrovnanom rozpočte sa používa predpoklad rovnomernej cesty k MTO. Úroveň dosiahnutého štrukturálneho salda sa porovnáva s lineárnou trajektóriou sledujúcou rovnomerné zlepšovanie štrukturálneho salda v období medzi rokmi 2015 až 2019. Hodnota štrukturálneho deficitu nesmie byť výrazne pod referenčnou trajektóriou (odchýlenie nad 0,5 % HDP). Odchýlenie sa posudzuje na kumulatívnej báze ako rozdiel skutočne dosiahnutej úrovne štrukturálneho salda oproti úrovni zodpovedajúcej jeho rovnomernému znižovaniu až do dosiahnutia MTO (v súlade s predpokladmi vo vládou aktuálne schválenom Programe stability).¹⁴ Hodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte týmto sleduje splnenie MTO v stanovenom termíne. Podľa takto stanovenej trajektórie je pre dosiahnutie MTO v roku 2019 potrebná priemerná ročná konsolidácia štrukturálneho salda vo výške 0,46 % HDP¹⁵.

TABUĽKA 8 - Výpočet rovnomernej cesty pre dosiahnutie MTO (% HDP)

	2015 (východiskový bod)	2016	2017	2018	2019 (MTO)
Rovnomerná cesta k MTO 2019	-2,3	-1,9	-1,4	-1,0	-0,5
Požadovaná medziročná zmena		0,46	0,46	0,46	0,46

Zdroj: MF SR

Rozdiely pri výpočte štrukturálneho salda v národnej a EK metodike

MF SR v rámci svojej agendy používa pri jeho výpočte dve rôzne metodiky:

- **Národná metodika** sa hodnotí rozpočtová pozícia za ukončený rok (tzv. ex-post hodnotenie). Zámerom je vyjadriť národný štrukturálny deficit, ktorý by mal lepšie odrážať ekonomický vývoj v SR. Tento prístup MF SR aplikuje práve v hodnotení pravidla o vyrovnanom rozpočte (Fiškálny kompakť).
- **Európska metodika** (s odhadom produkčnej medzery podľa oficiálnych prognóz Výboru pre makroekonomické prognózy) používa MF SR vo svojich európskych strategických dokumentoch (Program stability a Návrh rozpočtového plánu). V týchto strategických materiáloch je cieľom čo najviac sa priblížiť k hodnoteniu EK, ktoré má rozhodujúcu úlohu pri posudzovaní súladu fiškálnej politiky s európskymi pravidlami.

Odhad ekonomického cyklu

Národná a európska metodika sa líšia vo výpočte cyklickej zložky a zohľadnení jednotlivých jednorazových vplyvov. Národná metodika reflektuje disagregovaný prístup, v ktorom sa cyklická zložka odhaduje pomocou medzier v relevantných makroekonomických základniach.¹⁶ Disagregovaný odhad cyklickej zložky môže poskytnúť presnejší obraz o stave verejných financií SR, keďže štruktúra hospodárskeho rastu podlieha výrazným zmenám, ktoré agregovaný indikátor produkčnej medzery nemusí zachytiť dostatočne presne. Pre porovnanie, európska metodika používa agregovaný prístup, ktorý analyzuje vzťah medzi fiškálnymi indikátormi a produkčnou medzerou. Ďalším rozdielom oboch metodík predstavuje zoznam jednorazových opatrení, potrebných pre výpočet štrukturálneho salda.¹⁷

¹³ Na rozdiel od národnej metodiky, európskej pravidla vychádzajú priamo z Paktu stability a rastu (Pakt). Ten určuje požadovanú medziročnú zmenu štrukturálneho salda na základe produkčnej medzery, rizik udržateľnosti a výšky verejného dlhu. V prípade európskej legislatívy je teda horizont dosiahnutia MTO stanovený implicitne na základe požadovaného konsolidačného úsilia v súlade s Paktom.

¹⁴ Vyhodnocovanie odchýlenia na kumulatívnej báze umožňuje výraznejšiu konsolidáciu v jednom roku na úkor poľavenia v konsolidácii štrukturálneho salda v ďalšom roku.

¹⁵ Oproti predchádzajúcemu hodnoteniu za rok 2016 došlo z dôvodu aktualizácie cyklickej zložky a jednorazových efektov vo východiskovom roku 2015 k revízií pôvodnej výšky požadovanej ročnej konsolidácie (0,48 % HDP).

¹⁶ Inštitucionálne je priekopníkom tohto prístupu Európska Centrálna Banka a na Slovensku ho používa aj RRZ.

¹⁷ [Manuál MFSR](#) pre výpočet jednorazových opatrení.

TABUĽKA 9 - Rozdiely vo výpočte štrukturálneho salda v národnej metodike a EK metodike

	Fiškálny kompakť (1)		Program stability 2019 - 2022 (2)		Rozdiely (3=1-2)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1. Saldo verejnej správy	-0,8	-0,7	-0,8	-0,7	0,0	0,0
2. Cyklická zložka	0,2	0,3	0,0	0,3	0,2	-0,1
3. Jednorazové opatrenia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Štrukturálne saldo	-1,0	-1,0	-0,8	-1,0	-0,2	0,1
<i>p.m. Konsolidačné úsilie</i>	<i>0,8</i>	<i>0,1</i>	<i>1,3</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,5</i>	<i>0,3</i>

Zdroj: MF SR

Jednorazové a dočasné opatrenia

Na základe definície uvedenej v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy sa jednorazovým vplyvom rozumie príjem alebo výdavok, ktorý nemá trvalý alebo opakujúci sa charakter a má časovo obmedzený vplyv na saldo rozpočtu verejnej správy.

Tento materiál hodnotí fiškálnu pozíciu Slovenska za ukončený rok a preto je smerodajné zachytiť jednorazové opatrenia pre účely výpočtu „skutočného“ štrukturálneho deficitu. Nižšie uvádzame jednorazové vplyvy podľa národnej metodiky v relevantných rokoch pre vyhodnotenie pravidla o vyrovnanom rozpočte.

TABUĽKA 10 - Jednorazové vplyvy (ESA2010, mil. eur)

	2015	2016	2017	2018
- príjem/úhrada DPH z PPP projektu R1 (Granvia)	-6	-6	-6	-6
- rozdielne zaznamenanie príjmov DPH (skutočná aktualizácia)	12	-34	15	4
- vratky domácnostiam za spotrebu plynu		-46		
- pokuta PMÚ - prevod na Slovenskú konsolidačnú a.s.		-26		
SPOLU - národná metodika	6	-66	10	-2
v % HDP	0,0	-0,1	0,0	0,0

Zdroj: MF SR

Splácanie DPH z PPP projektu - v roku 2011 došlo k pozitívnemu vplyvu na saldo VS z dôvodu zaplatenia DPH spojenou s PPP projektom R1 vo výške 174 mil. eur. Zaplatená DPH bola imputovaná do národných účtov ako pohľadávka v roku 2011 napriek tomu, že výstavba prebiehala od roku 2009. V nasledujúcich 30 rokoch sa bude stav preddavkov postupne znižovať o pomernú časť 6 mil. eur ročne s negatívnym vplyvom na saldo VS.

Rozdielne zaznamenanie príjmov z DPH - rozdiel vychádza z nedokonalostí aktualizácie DPH podľa metodiky ESA2010. Aktualizácia podľa ESA2010 vychádza z tzv. „metódy posunutého cashu“, kde hotovostný výnos je priradený do jednotlivých období s fixným posunom. Daňová kontrola a s ňou súvisiace oneskorené vyplatenie nadmerných odpočtov (NO) môže výrazným spôsobom ovplyvniť aktuálny výnos DPH podľa ESA2010.

Vratky domácnostiam za spotrebu plynu - opatrenie vlády, týkajúce sa domácností využívajúcich plyn na varenie, ohrev vody, či na vykurovanie. Vratky za plyn začalo MH SR vyplácať začiatkom roku 2016 a jednorazový vplyv na saldo VS dosiahol 46 mil. eur.

Pokuta protimonopolného úradu (PMÚ) - PMÚ v roku 2006 rozhodol o tom, že šesť stavebných spoločností uzavrelo kartelovú dohodu a porušili tak zákon o ochrane hospodárskej súťaže. Koncom roku 2013 potvrdil Najvyšší súd SR oprávnenosť pokuty vo výške 44,8 mil. eur s pozitívnym jednorazovým vplyvom na príjmy v roku 2014. Stavebné spoločnosti sa voči rozhodnutiu odvolali, no Najvyšší súd SR pokutu opätovne potvrdil. Časť spoločností pokutu uhradila, pričom zvyšná časť vo výške 26,1 mil. eur bola prevedená na Slovenskú konsolidačnú, a.s. a negatívne tak ovplyvnila saldo VS v roku 2016.

Príloha 4 - Plnenie výdavkového pravidla

Pri výpočte výdavkového pravidla dochádza k úprave celkových nominálnych výdavkov verejnej správy o výdavkové položky, ktoré nie sú priamo pod kontrolou vlády, resp. majú svoj priamy zdroj financovania. Medzi tieto položky zaraďujeme:

- úrokové náklady súvisiace s financovaním dlhu,
- výdavky reagujúce na ekonomický cyklus,
- výdavky financované z fondov EÚ,

Zároveň, upravený rozsah výdavkov berie do úvahy národné investície vyhladené o silné medziročné výkyvy¹⁸.

Takto upravené výdavky (tzv. primárny výdavkový agregát) sa následne očisťujú o diskrečné príjmové opatrenia, metodické úpravy a jednorazové vplyvy (Príloha 3). K očisteniu dochádza z dôvodu, aby bol umožnený len taký nárast výdavkov, ktorý je krytý dodatočnými príjmami.

Príjmové diskrečné opatrenia

Diskrečné opatrenia sa zaznamenávajú podľa metodiky EK pomocou tzv. dodatočných vplyvov (marginálnych zmien). Rozlišuje sa, či sa jedná o trvalé alebo jednorazové opatrenie. Medziročné vplyvy jednotlivých opatrení sa týkajú „zmeny levelu“ (abstrahuje sa od vplyvu napr. postupného vyklesávania fiškálnych efektov v porovnaní s makrobázou). V súlade s postupom v Programe stability sa kvalifikujú len diskrečné príjmové opatrenia s dopadom nad 10 mil. eur aspoň v jednom z uvedených rokov. Za staršie roky ako 2018 ostávajú údaje tak, ako boli zverejnené v predošlom hodnotení Fiškálneho kompaktu (s výnimkou opravy chýb¹⁹).

TABUĽKA 11 - Príjmové diskrečné opatrenia (dodatočný vplyv v mil. eur, ESA2010)

	2016	2017	2018
Daň z pridanej hodnoty - zníženie sadzby na vybrané potraviny. Znížená sadzba DPH (10 %) na vybrané základné potraviny	-77	0	0
Odvodová odpočítateľná položka (OOP) pre nízko príjmových zamestnancov (vrátane zmeny výpočtu OOP, zrušenie OOP pre zamestnávateľa, zavedenie OOP pre dôchodcov)	-120	21	43
V období od 15. marca 2015 do 15. júna 2015 bol 2. dôchodkový pilier otvorený pre nových poistencov resp. pre tých, ktorí ho chceli opustiť.	13	0	0
Oslobodenie príjmu z obchodovania s cennými papiermi na regulovanom trhu po jednoročnom predbežnom období.	-11	0	0
Zníženie sadzby DPPO na 21%	0	-121	0
Zrušenie daňovej licencie	0	0	-115
Zvýšenie paušálnych výdavkov pre SZČO	0	-34	0
Zdaňovanie dividend skrz 7% zrážkovú daň	0	0	24
Súbor opatrení vedúci k zvýšeniu efektívnosti výberu DPH ²⁰	243	189	22
Zmena v administratívnych poplatkoch	19	-11	-20
Zvýšenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov	0	30	3
Zrušenie max. vymeriavacieho základu pre zdravotné poistenie	0	97	0
Zvýšenie max. vymeriavacieho základu pre sociálne odvody	0	70	0
Postupný rast odvodu do II. piliera (automaticky od 2017 o 0,25 p.b./rok)	0	-28	-32
Neživotné poistenie – zavedenie odvodu z neživotného poistenia	0	16	14

¹⁸ Investície môžu v závislosti od konkrétneho projektu výrazne kolísať. V záujme vyššej stability ukazovateľa sa berie do úvahy štvorročný priemer namiesto aktuálnej hodnoty verejných investícií v danom roku.

¹⁹ Odvod z príjmov neživotného poistenia (okrem PZP) v Programe Stability (PS) obsahoval rozpočtovanú hodnotu (20 mil.), pričom skutočnosť za tento odvod bola vo výške 30 mil., ktorú uvádzame aj tomto hodnotení. Vzhľadom na to, že odvod končil v roku 2018 tak nedošlo k aktualizácii rozpočtu. Takisto došlo k oprave aj pri zvýšení odplaty za poskytovanie služieb (EOSA), kde bola uvedená hodnota 37 mil. namiesto skutočnosti 30 mil.

²⁰ Oproti aktuálnemu PS pri výpočte vplyvu zvýšenia efektívnosti výberu DPH ponechávame z dôvodu zachovania konzistencie s predošlými hodnoteniami pôvodnú metodiku výpočtu.

Zdvojnásobenie sadzby osobitného odvodu v regulovaných odvetviach, a následné zníženie (2019, 2021)	0	63	0
Vyššie príjmy z hazardu (zmena výšky odvodov)	0	10	0
Zvýšenie odplaty za poskytovanie služieb - EOSA	0	30	0
Spolu	67	331	-62

Zdroj: MF SR

MF SR medzi metodické vplyvy v aktuálnom hodnotení zaradilo nasledujúce položky:

TABUĽKA 12 - Metodické vplyvy (v mil. eur, ESA2010)

Popis – metodické vplyvy	2016	2017	2018
Zmeny v štátom platenom poistnom (zdravotné, sociálne poistenie a ozbrojené zložky)	49	11	-82
Zmeny v imputovaných sociálnych príspevkoch	10	9	-1
Zmeny v schémach finančného sektora	-12	-4	2
Spolu – metodické vplyvy	47	16	-82

Zdroj: MF SR

Ide o vplyvy, ktoré z dôvodu spôsobu zaznamenania v národných účtoch môžu viesť k zmene výšky výdavkov, pričom automaticky spôsobujú zmenu protipoložky na príjmovej strane v metodike ESA2010, celkovo bez vplyvu na saldo. Zohľadnenie takýchto neutrálnych zmien na saldo na výdavkovej strane v plnej miere by viedlo k nadhodnoteniu resp. podhodnoteniu vývoja výdavkov.